

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201533
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821201533.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Ivetou Mihókovou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletého S. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom pri matke, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: D. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX I. L. P. XX, za účasti otca: I. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XXX, XXX XX B., o udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska mal. dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd u d e l u j e súhlas matke D. C., rod. T., nar. XX.XX.XXXX, za otca k podaniu žiadosti ku zmene priezviska u mal. S. T., nar. XX.XX.XXXX, z priezviska T. na priezvisko C..

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia podľa výroku tohto rozsudku. Vo svojom návrhu uviedla, že s otcom maloletého dieťaťa bola v minulosti v priateľskom vzťahu, pričom z tohto vzťahu sa narodil maloletý S. dňa XX.XX.XXXX. Otec na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu v Kežmarku zo dňa 12.12.2018 sp. zn. 5P/28/2018, ktorým bola schválená rodičovská dohoda tak, že maloletý bol zverený do jej osobnej starostlivosti, prispieva na výživu maloletého dieťaťa sumou 120,- EUR mesačne. Otec si vyživovaciu povinnosť plní. Dňa 15.05.2021 uzatvorila manželstvo s G. C., pričom s týmto predtým už žila v družnom vzťahu a z ich vzťahu sa narodila dňa 10.12.2019 maloletá J. C.. Z praxe súdov vyplýva, že za dôvod hodný osobitného zreteľa možno považovať aj skutočnosť, keď rodič, ktorý má dieťa vo výchove, má dieťa aj s novým partnerom, pričom všetci používajú odlišné priezvisko od daného dieťaťa. V danom prípade sa to týka maloletého S. T.R.. Jej manžel G. C., nar. XX.XX.XXXX súhlasí, aby maloletý používal priezvisko C.W..

2. Otec mal. dieťaťa bol vypočutý pred dožiadaným súdom a súhlasil s tým, aby súd rozhodol a vec prejednal v jeho neprítomnosti S návrhom matky vyjadril nesúhlas s odôvodnením, že na priezvisku dieťaťa T. sa s matkou dohodli ešte pred narodením mal. dieťaťa.

3. Kolízny opatrovník odporučil vyhovieť návrhu matky.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, výsluchom svedka (manžela matky), oboznámením sa s rozsudkom Okresného súdu v Kežmarku č. k. 5P/28/2018-85 zo dňa 12.12.2018, rodným listom mal. S. T., rodným listom mal. J. C., sobášnym listom matky, správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou o prešetrení pomerov, správou o priebehu poradensko-psychologickej konzultácie, s výpoveďou otca pred dožiadaným súdom, potvrdením o návšteve materskej školy a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Podľa rodného listu sa maloletý S. T. narodil dňa XX.XX.XXXX z matky D. T., nar. XX.XX.XXXX a otca I. I., nar. XX.XX.XXXX.

6. Z ďalšieho predloženého rodného listu vyplýva, že matke pribudla ďalšia vyživovacia povinnosť, a to mal. J. C.Š., nar. XX.XX.XXXX, ktorej otcom je G. C..

7. Podľa sobášneho listu matka dňa XX.XX.XXXX uzavrela manželstvo s terajším manželom G. C., nar. XX.XX.XXXX.

8. Rozsudkom Okresného súdu v Kežmarku č. k. 5P/28/2018-85 zo dňa 12.12.2018 bola schválená dohoda rodičov, na základe ktorej bol mal. S. T. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný úhradou výživného vo výške 120, - EUR mesačne a zároveň bol upravený styk otca s mal. dieťaťom tak, že otec je oprávnený stýkať sa so synom S. vždy každú druhú sobotu v mesiaci, v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod., za prítomnosti matky, v mieste bydliska matky.

9. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že otcom mal. S. udržiavali známosť. Počas tehotenstva a potom ani následne po narodení syna nežila s otcom maloletého v spoločnej domácnosti. Odkedy sa syn narodil, otec ho navštevoval minimálne, len párkrát a aspoň 4 roky syna nevidel. So synom, ani s ňou sa žiadnym spôsobom nekontaktuje. Syn ho nepozná. Vyživovaciu povinnosť si otec plní tak ako bola určená súdom. Nad rámec výživného ničím iným neprispieva. Ani v prípade narodením, menín, sviatkov, vrátane Vianoc synovi nič nekúpi, nepoše mu ani pozdrav. Následne sa zoznámila s jej terajším manželom. Aj keď manželstvo uzavreli v máji 2021, ich vzťah trvá už 3 a pol roka. Asi 3 roky žijú v spoločnej domácnosti, teda syn vníma jej terajšieho manžela ako otca, aj ho tak oslovuje. Do budúcnosti si ho plánuje osvojiť. S. je už vo veku kedy si uvedomuje, že má iné priezvisko ako ona a jeho sestra. So sestrou má veľmi dobrý vzťah tak ako je to medzi súrodencami. Uviedla, že chce predísť tomu, aby sa mal. S. cítil do budúcnosti akoby vyčlenený z ich rodiny tým, že má iné priezvisko. Svojho biologického otca nepozná, medzi nimi nie je žiaden citový vzťah. Otec o neho neprejavuje záujem. S otcom mal. S. nekomunikuje. Otec maloletého sa k nej správal nevhodne, bol drzý, arogantný. Nemá o ňom žiadne správy.

10. Svedok G. C., manžel matky, vypovedal, že s matkou maloletého sa poznajú tri a pol roka. Pred svadbou žili v spoločnej domácnosti. Keď sa prisťahoval k matke maloletého tak S. mal rok a pol. Oslovuje ho tato a považuje ho za svojho otca. Sám navrhol túto zmenu priezviska, pretože aj po narodení dcéry tvoria kompletnú rodinu. S. je súčasťou tejto rodiny. Považuje ho za svojho syna, ich vzťah je dobrý. A teda by si prial, aby mal jeho priezvisko, do budúcnosti nevyklučuje aj osvojenie. Mimo mal. dcéry, ktorá sa narodila z manželstva iné deti nemá. Nikdy nebol súdne trestaný a neliečil sa na psychiatrii. Aktuálne pracuje ako živnostník v autodoprave. Biologického otca S. nikdy nevidel. Otec sa o svojho syna nezaujíma, nič o ňom nevedia. Syn sa o ňom ani nevyjadruje, netuší o jeho existencii, nepozná ho. Aj z týchto dôvodov chcú, aby dieťa malo také priezvisko ako aj jeho sestra. Vzťah s manželkou hodnotí ako veľmi dobrý, rozumejú si. Ich vzťah považuje za perspektívny.

11. Otec vo svojej výpovedi pred dožiadaným súdom uviedol, že nesúhlasí s podaným návrhom z dôvodu, že pred narodením maloletého podpísali dohodu o priezvisku. V tom čase nežili spolu a matka súhlasila s dohodou, že sa maloletý bude volať priezviskom T.. Otec sa čiastočne stotožnil s výpoveďou matky, najmä v tej časti, že spolu nežili už počas tehotenstva. Nesúhlasí však s tým, že by nemal záujem o kontakt s dieťaťom. Spočiatku sa snažil o kontakt s maloletým, ale matka mala stále nejakú výhovorku. Skúšal sa kontaktovať aj cez telefón alebo cez sociálnu sieť, ale všade bol zablokovaný, čím mu matka znemožňuje kontakt s dieťaťom. Po týchto počiatkových pokusoch to vzdal. Aj keď mal upravené práva a povinnosti k dieťaťu na základe rozsudku, avšak ani jedno stretnutie neprebehlo. Nie je si vedomý toho, aby sa voči matke správal nejakou nevhodne. Potvrdil, že syna nevidel 4 roky, s tým že ho nemal možnosť vídať. A teda ani nemohol opísať nejaký spoločný vzťah aký medzi nimi existuje, keďže 4 roky sa nevideli. Posledné stretnutie sa uskutočnilo v T. na detskom ihrisku aj so synom aj s matkou. Bolo to ešte v období pred rozhodnutím súdu o schválení rodičovskej dohody. Výživné platí pravidelne vo výške stanovenej súdom a nad rámec neprispieva ničím. Otec uviedol, že nekontaktuje matku žiadnym spôsobom za účelom získania informácií o maloleťom. Podľa jeho názoru tým, že syn bol zverený matke, tak matka by ho mala kontaktovať a oznámiť mu, či je syn chorý a kedy je chorý. V prípade, ak by si maloletého osvojil terajší manžel matky, v tom prípade bude súhlasiť aj so zmenou priezviska. Toto je podľa neho najlepšie a v záujme dieťaťa.

12. Matka uviedla, že k výpovedi otca nemá zásadné výhrady, nesúhlasí však s jeho tvrdením, že mu bráni kontaktovať sa so synom. Otec maloletého pozná ich adresu, práva a povinnosti k dieťaťu boli upravené súdom, v stretávaní mu nebráni. Nestalo sa, aby ju kontaktoval s cieľom stretnúť sa so synom alebo zaujímať sa nejakým spôsobom o syna. Potvrdila, že ho na sociálnej sieti zablokovala, a to z dôvodu nevhodného správania voči nej.

13. Z predloženého potvrdenia o návšteve materskej školy vyplýva, že mal. S. T. v školskom roku 2021/2022 navštevuje Materskú školu v obci L. T..

14. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou maloleté dieťa pochádza z družného vzťahu rodičov, D. C., rod. T., nar. XX.XX.XXXX a I. I., nar. XX.XX.XXXX. Rodičia žili v družnom vzťahu asi rok a pol, potom spolužitie ukončili. Matka asi pol roka po ukončení spolužitia otehotnela, keďže rodičia sa stretávali, študovali spolu na rovnakej škole. Počas tehotenstva ani po narodení maloletého spolu nikdy nežili v spoločnej domácnosti. Otec maloletého uznal otcovstvo a bol súdom zaviazaný prispievať na jeho výživu v sume 120,- EUR mesačne. Túto povinnosť si pravidelne plní. Dieťa však nenavštevuje, matku v tejto súvislosti nekontaktuje. Naposledy dieťa videl asi pred 4 rokmi. Dieťa otca nepozná, otcom oslovuje manžela matky, ktorý ho vychováva od roka a pol a ktorý s matkou uzavrel manželstvo v máji 2021. Spolu vychovávajú aj ich spoločnú dcéru, J. C., nar. XX.XX.XXXX. Rodina žije vo vlastnom rodinnom dome v obci I. L.. P., ktorý si zrekonštruovali, a kde majú maloleté deti vytvorené vhodné podmienky pre svoj ďalší vývin a napredovanie. Matka aktuálne nepracuje, poskytuje celodennú starostlivosť maloletej dcére. Mal. S. navštevuje Materskú školu v L.Ž. T.. Manžel matky pracuje ako SZČO v oblasti autodopravy. Matka sa rozhodla podať návrh na udelenie súhlasu o zmenu priezviska z dôvodu, že maloletý prichádza do veku, kedy si začína všimáť rozdielnosť priezvisk, napríklad u lekára a matka tiež nechce, aby neskôr v škole dieťa trpelo rozdielnymi priezviskami. Manžel matky súhlasí s tým, aby sa maloletý volal C..

15. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou o priebehu poradensko-psychologickej konzultácie súd zistil, že manželia D. C. a G. C. manželstvo uzatvorili z lásky. Vo vzťahu sú však už tri a pol roka a pred 3 rokmi sa rozhodli bývať v spoločnej domácnosti. Žijú v rodinnom dome. Hodnotia svoje spolužitie veľmi pozitívne. Vo vzťahu sú obaja spokojní, nevyskytli sa medzi nimi vážnejšie partnerské nezhody. Zmena priezviska u S. bola na návrh manžela, ktorý si ho do budúcnosti aj plánuje osvojiť. Dieťa ho vníma ako svojho otca, oslovuje ho tak, nakoľko sú s jeho mamou vo vzťahu od jeden a po roka života dieťaťa. Obaja manželia tvrdia, že biologický otec o chlapca záujem nejaví, dieťa ho nepozná. Z manželstva sa narodilo ďalšie dieťa. Manželstvo sa javí toho času ako harmonické a stabilné.

16. Súd vec takto právne posúdil.

17. Podľa § 6 ods. 1, ods. 7 zákona č. 300/1993 Z. z. o mene a priezvisku (ďalej len „zákon o mene a priezvisku“) zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa. Zmena mena alebo zmenu priezviska, na ktorú je potrebné povolenie, sa v matrike vykoná na základe predloženia právoplatného rozhodnutia o zmene mena alebo zmene priezviska.

18. Podľa § 11 ods. 3 písm. a) zákona o mene a priezvisku, žiadosť o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého podávajú jeho rodičia, ak sú jeho zákonnými zástupcami, ako spoločnú žiadosť. Ak ide o maloletého staršieho ako 15 rokov, musia k žiadosti priložiť jeho písomný súhlas s jeho úradne osvedčeným podpisom. Ak o zmenu mena alebo zmenu priezviska maloletého žiada iba jeden z jeho rodičov, k žiadosti priloží aj písomný súhlas druhého rodiča s jeho úradne osvedčeným podpisom alebo právoplatné rozhodnutie súdu nahrádzajúce jeho súhlas, ak súhlas nedal alebo ak sa súhlas nedal získať.

19. Podľa ust. § 35 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o rodine“), ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich z výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vystaňovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti, a o príprave na budúce povolanie rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

20. Uvedené ustanovenie demonštratívne uvádza skutočnosti, ktoré je možné považovať za podstatné veci súvisiace z výkonom rodičovských práv a povinností, súd môže preto ako podstatnú vec posúdiť aj inú otázku, ktorá nie je explicitne v tomto ustanovení uvedená.

21. V zmysle § 43 ods. 1 zákona o rodine maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. V konaniach, v ktorých sa rozhoduje o veciach týkajúcich sa maloletého dieťaťa, má maloleté dieťa právo byť vypočuté. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť zodpovedajúca jeho veku a rozumovej vyspelosti.

22. V zmysle čl. 5 zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

23. Podľa čl. 4 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), ak je účastníkom konania mal. dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme.

24. Určenie mena a priezviska maloletého dieťaťa je dôležitým právom a povinnosťou, ktorá patrí obom rodičom. Zmena priezviska je vážnym zásahom nielen do práv rodičov, ale i do práv detí. V prípade, že sa rodičia nedohodli na podaní žiadosti o zmenu priezviska maloletých detí príslušnému správneému orgánu, došlo tak medzi nimi k podstatnej nezhode pri výkone ich rodičovských práv a povinností. V zmysle zákonného ustanovenia súd dá súhlas k podaniu takejto žiadosti jednému z rodičov len vtedy, ak sú preto závažné dôvody. Pri rozhodovaní o návrhu matky bolo preto potrebné zvážiť, či v danom prípade sú závažné dôvody pre zmenu priezviska maloletého a či táto zmena je v jeho záujme.

25. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že spolužitie rodičov mal. dieťaťa bolo prerušené už počas tehotenstva matky a maloletý S. sa narodil do prostredia kde absentoval otec. Rodičia sa pred narodením dieťaťa dohodli, že maloletý bude mať priezvisko T., po matke. Matka neskôr nadviazala vzťah s terajším manželom a pri sobáši sa dohodli na priezvisku a priezvisku ich detí C.. Z ich vzťahu sa narodila mal. dcéra. Úlohu otca v živote maloletého prevzal terajší manžel matky, nakoľko s ním žije v spoločnej domácnosti a podieľa sa na jeho výchove a výžive. Dôsledkom toho je, že maloletý začal považovať za otca manžela matky a začal ho aj tak osloviť, pretože otec v živote maloletého od jeho narodenia chýbal. Otec mal. dieťaťa sa okrem platenia výživného na starostlivosti o maloletého žiadnym spôsobom nepodieľa. Keďže dieťa nekontaktuje, nemôže poznať ani jeho potreby, či záujmy a mať k nemu vybudovaný taký citový vzťah ako by medzi rodičom a dieťaťom mal byť.

26. Vzhľadom k výsledkom vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh matky je dôvodný a v danom prípade je v záujme mal. dieťaťa a jeho ďalšieho zdravého vývoja, zmena priezviska. Z výsledkov vykonaného dokazovania je zrejmé, že najlepší záujem maloletého má prednosť pred záujmom biologického otca. Biologický otec v živote syna absentuje, o mal. syna sa nezaujíma, nekontaktuje ho. Naposledy sa so synom stretol pred 4 rokmi. Maloletý svojho otca nepozná a otcom oslovuje manžela matky. Je zrejmé, že medzi maloletým a otcom nie je vybudovaný žiadny citový vzťah. Neobstojí tvrdenie otca, že sa o syna nezaujímal pretože matka mu v stretávaní sa s dieťaťom bránila. Práva a povinnosti rodičov k mal. S. sú upravené právoplatným a vykonateľným rozsudkom súdu a v prípade skutočného záujmu zo strany otca o maloletého mohol využiť právne inštitúty aby sa domohol

svojich rozsudkom priznaných práv. Otec sa vyjadril, že so zmenou priezviska dieťaťa by súhlasil len v prípade osvojenia dieťaťa manželom matky. Vyživovaciú povinnosť voči dieťaťu si plní pravidelne.

27. Dieťa je vo veku, kedy chápe mnohé súvislosti. Je v záujme maloletého, aby mal priezvisko totožné s ostatnými členmi rodiny, v ktorej žije a aby tak mal aj v tomto smere pocit spolupatričnosti. Matka spolu so svojim manželom zabezpečujú maloletému všetku potrebnú starostlivosť. Rozdielnosť priezvisk by mohla negatívne vplyvať na jeho ďalší psychický vývin. Vzhľadom na identitu maloletého je potrebné aby mal priezvisko, ktoré má väzbu na jeho skutočnú rodinu.

28. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, súd návrhu matky vyhovel.

29. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.